

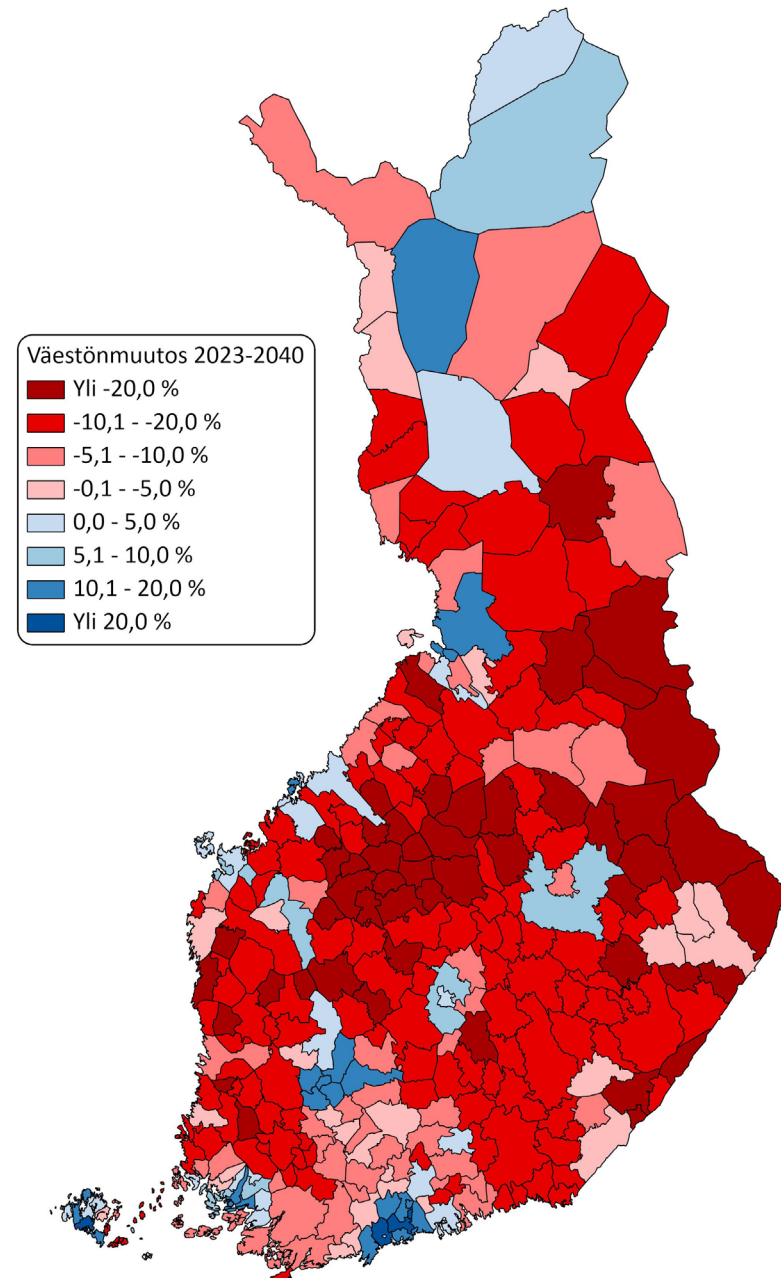
Mitä väestönkehityksestä tulisi tietää syksyllä 2024?

Miltä väestönkehityksen tila ja tulevaisuus näyttää?

Kuntien väestönkehitys on jo pitkään eriytynyt

- Alueellinen väestönkehitys eriytyi voimakkaasti 1960-luvun lopulla ja eriytyminen voimistui etenkin 1990-luvun puolivälissä.
- Syynä etenkin elinkeinorakenteen murros, suuri osa maasta ei koskaan elpynyt 1990-luvun lamasta. Myös julkisen sektorin osittainen vetäytyminen haastaa etenkin maaseutukuntia.
- **Koko maassa tapahtunut väestönkasvu etenkin 1990-luvulta lähtien on ollut todellisuudessa suurten kaupunkien kasvua.**
- Eriytyntä kehitystä selittää etenkin nuorten keskittyvät muutot ja vähäiset paluumuutot. 2000-luvulla myös maahanmuuton epätasainen jakauma voimistaa kehityksen eroja.
- **Lopputuloksena: 2010-luvulla vain hieman yli viidenneksessä kunta väestö kasvoi,** Suomessa on enemmän kuntia, joissa väestö väheni yli 15 prosentilla kuin kasvavia kunta.
- **Tuleva väestönkehitys uhkaa polarisoitua vastaavasti alueiden välillä** – maahanmuuton epätasainen jakauma ja väestön voimakas ikääntyminen eriyttää Suomea aluetasolla.

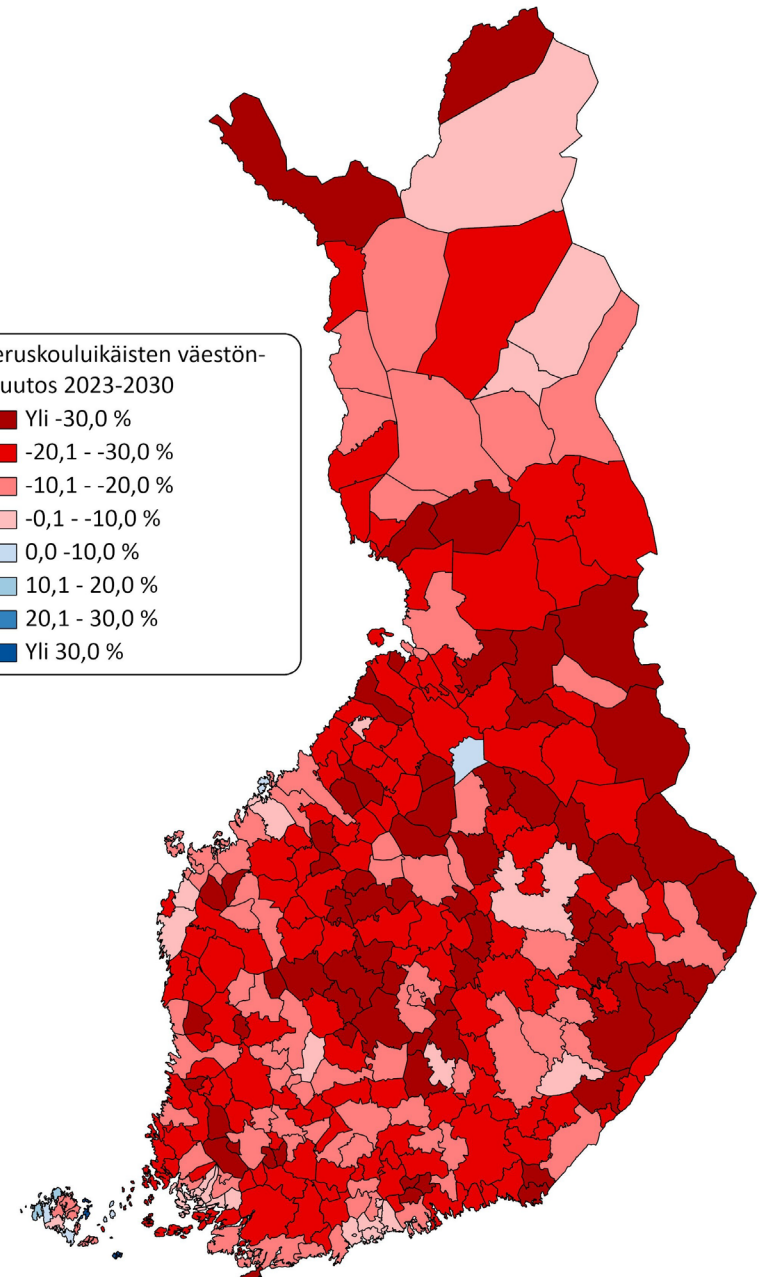
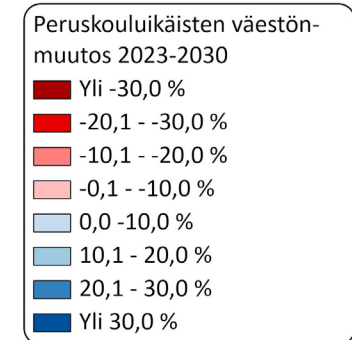
Lähde: Tilastokeskus, statfin: väestörakenne

**Ennakoitu väestönmuutos
2023-2040 (%)**

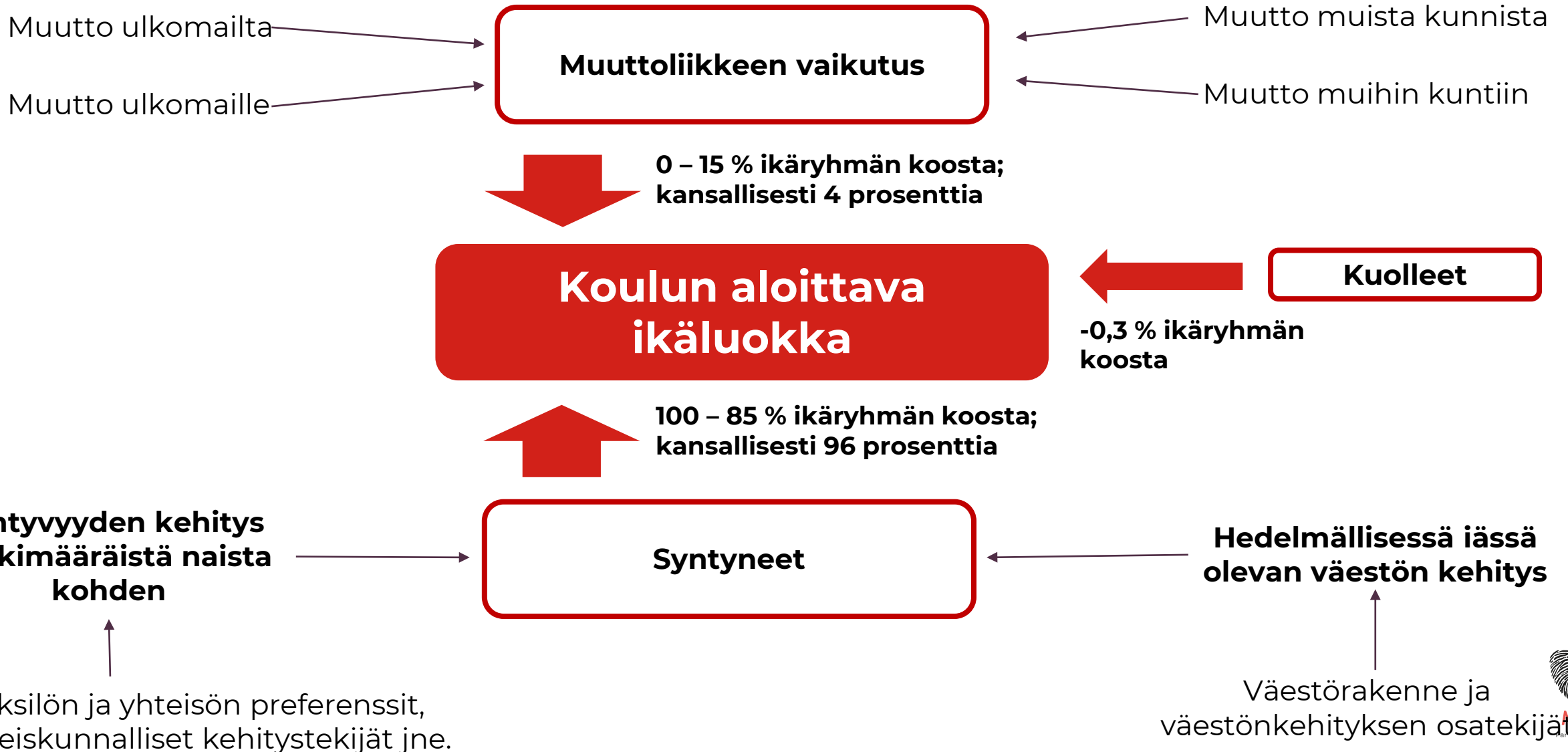
Syntyvyyden voimakas lasku kansallisena murroksena

- **2010-luvun syntyvyyden romahdus oli poikkeuksellinen**, sillä muutos kosketti käytännössä koko maata ja kaiken tyyppisiä alueita.
- **Syntyneiden määrä laski vuosien 2010-2023 aikana käytännössä kaikissa kunnissa**, myös niissä, joissa muu väestönkehitys oli vahvaa.
- **Supistumisen voimakkuudessa on kuitenkin eroja.** Esim. pääkaupunkiseudulla syntyneiden määrä laski vain hieman: vaikka syntyvyys laski, voimakkaasti kasvava väestöpohja korvasi syntyvyyden laskusta suurimman osan. Toisaalta taas osissa maata syntyneiden määrä yli puolittui, **kehitys oli haastavinta kunnissa, joissa sekä syntyvyys romahti että hedelmällisessä iässä olevien määrä laski voimakkaasti.**
- Koska syntyvyys laski käytännössä kaikissa kunnissa, laskee myös peruskouluikäisten määrä lähes kaikissa kunnissa voimakkaasti. **Koko maassa peruskouluikäisten määrä vähenee noin 80 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.**
- **Keskimääräisessä kunnassa peruskouluikäisten määrä vähenee 22,3 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.**

**Peruskouluikäisten kehitys
2023-2030**

Miksi alati laskeva syntyneiden määrä on haaste?

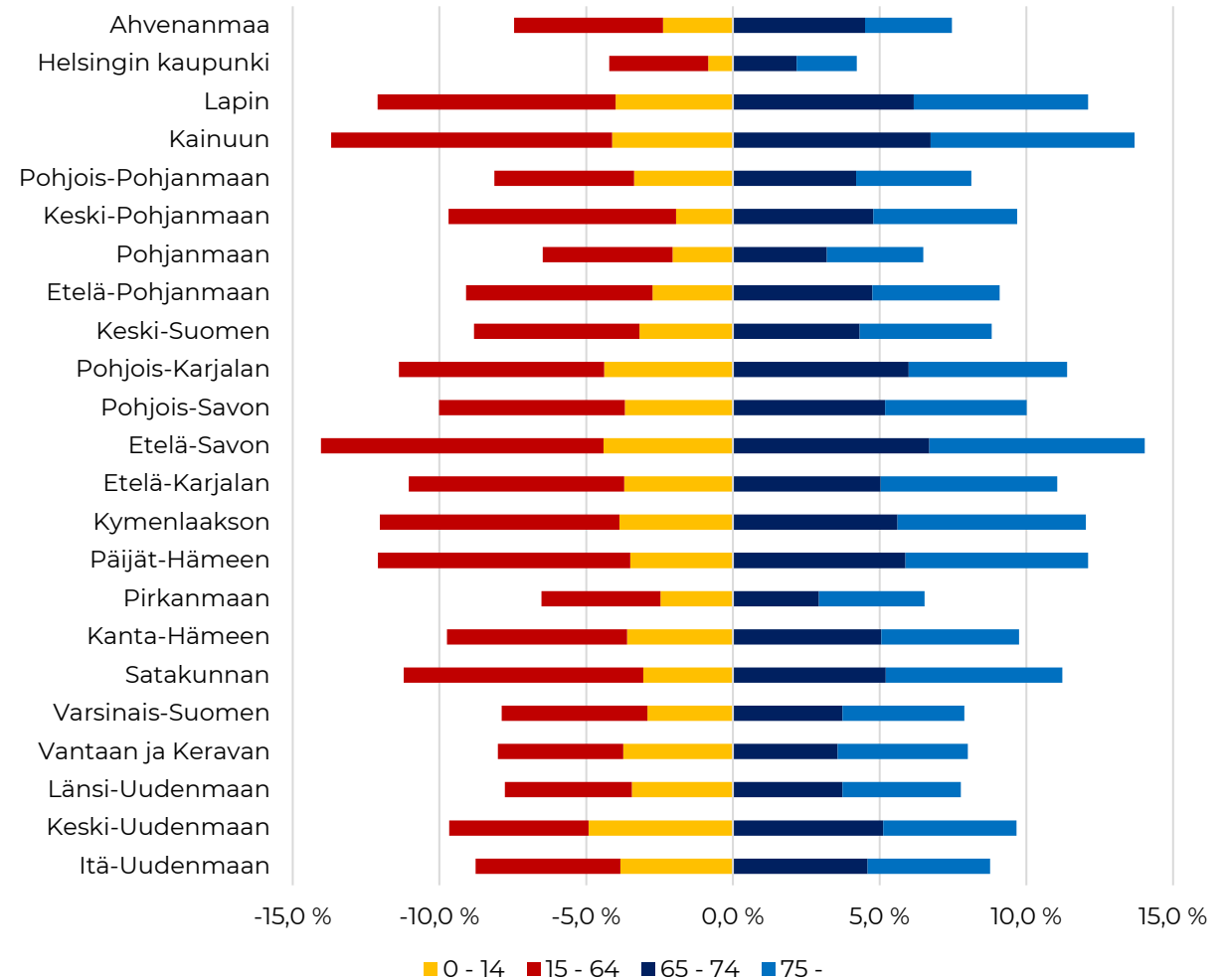

Väestön ikääntyminen on voimakasta ja koskettaa kaikkia alueita

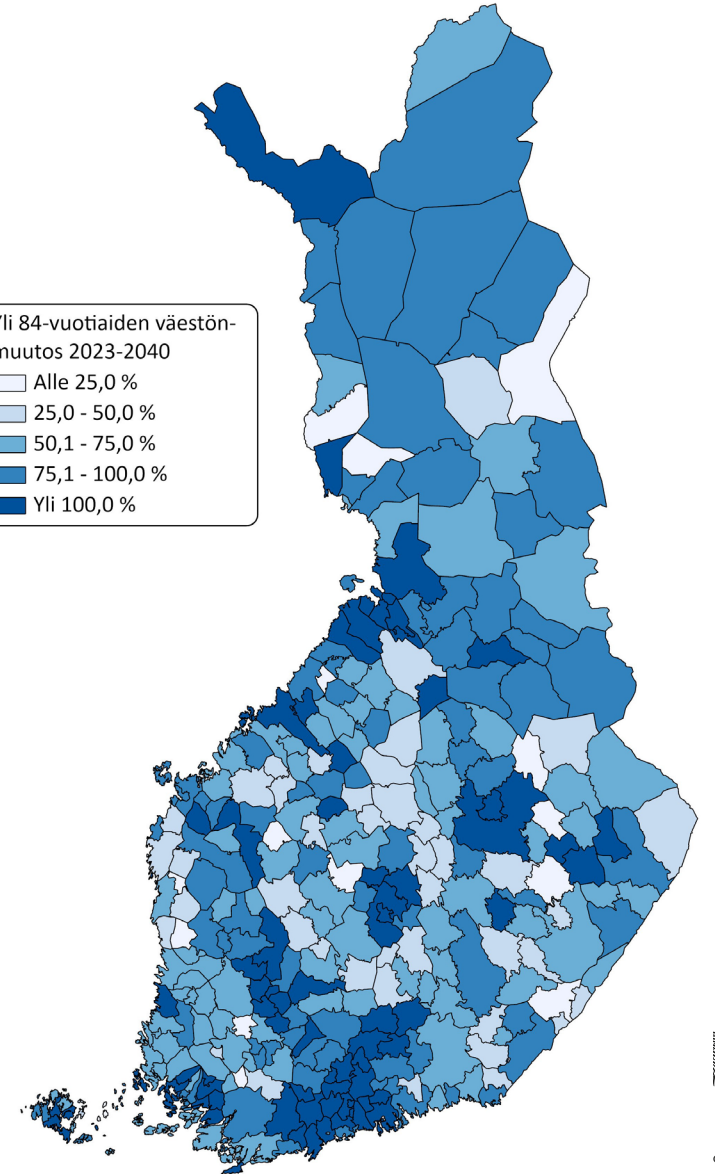
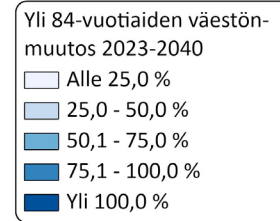
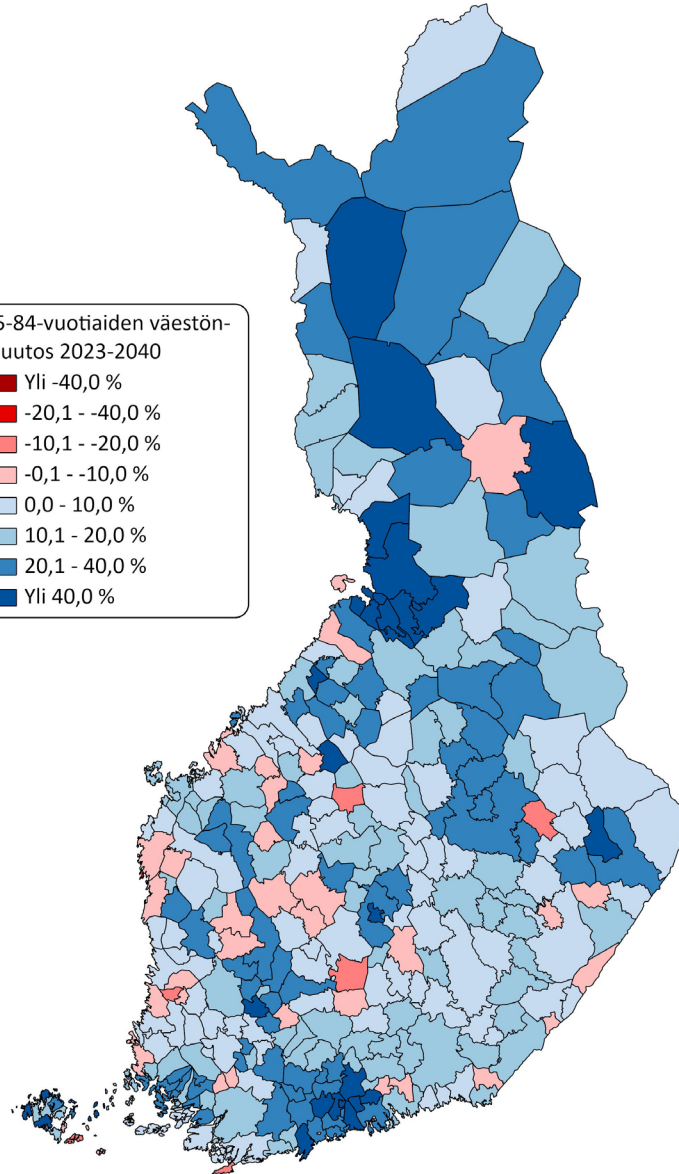
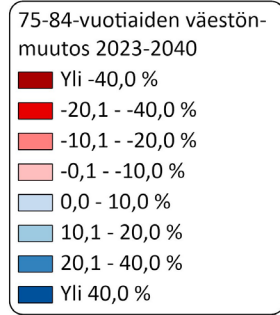
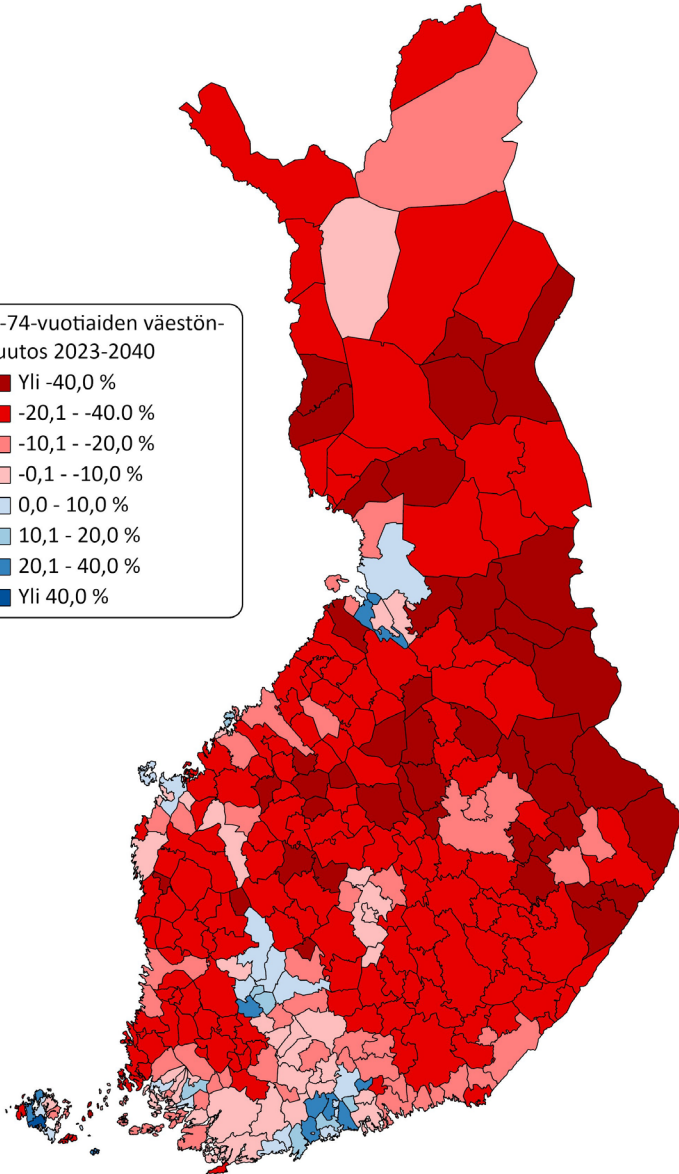
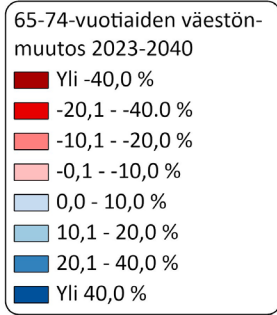
Kuviossa on tarkasteltu ikärakenteen muutosta vuosien 2000–2022 hyvinvointialueittain. Arvot ovat prosenttiyksiköittäisiä muutoksia.

- **Vaikka väestönkehityksen erot ovat olleet alueittain hyvinkin suuria 2000-luvulla, ikärakenteen muutos on samansuuntainen koko maassa.**
- **Lasten osuus** väestöstä väheni 2000-luvulla jokaisella hyvinvointialueella. Tämä ei tarkoita, että lasten määrä olisi välttämättä vähentynyt kaikilla alueilla (esim. Uudenmaan alueilla tapahtui suurta kasvua), mutta lasten painoarvo väheni muiden ikäryhmien muutosten takia. **Lasten ryhmän kehitys oli erityisen heikkoa 2010-luvulla syntyvyyden laskun takia.**
- **Myös työikäisten osuus** väestöstä väheni kaikilla hyvinvointialueilla, joskin osuuden laskussa oli suuria eroja. Alueilla, joissa työikäisten määrä kasvoi, osuuden lasku oli hillittyä. Toisaalta taas osissa maata työikäisten määrä ja osuus laski erittäin voimakkaasti, esimerkiksi Kainuussa ja Etelä-Savossa työikäisten osuus laski lähes 10 prosenttiyksiköllä.
- **Eläkeikäisten osuus ja määrä kasvoi jokaisella hyvinvointialueella, ja lähes kaikissa kunnissa.** Osuuden kasvu oli suurinta hyvinvointialueilla, joissa väestö väheni, mutta myös kasvavilla alueilla eläkeikäisten osuus kasvoi voimakkaasti. **Eläkeikäisten voimakasta kasvua selittää osin eliniän pidentyminen, mutta suurin syy on suurten ikäluokkien siirtymä eläkeikään.**

Hyvinvointialueittainen ikärakenteen muutos 2000–2022 (prosenttiyksikköä)

Yli 64-vuotiaiden kehitys 2023-2040

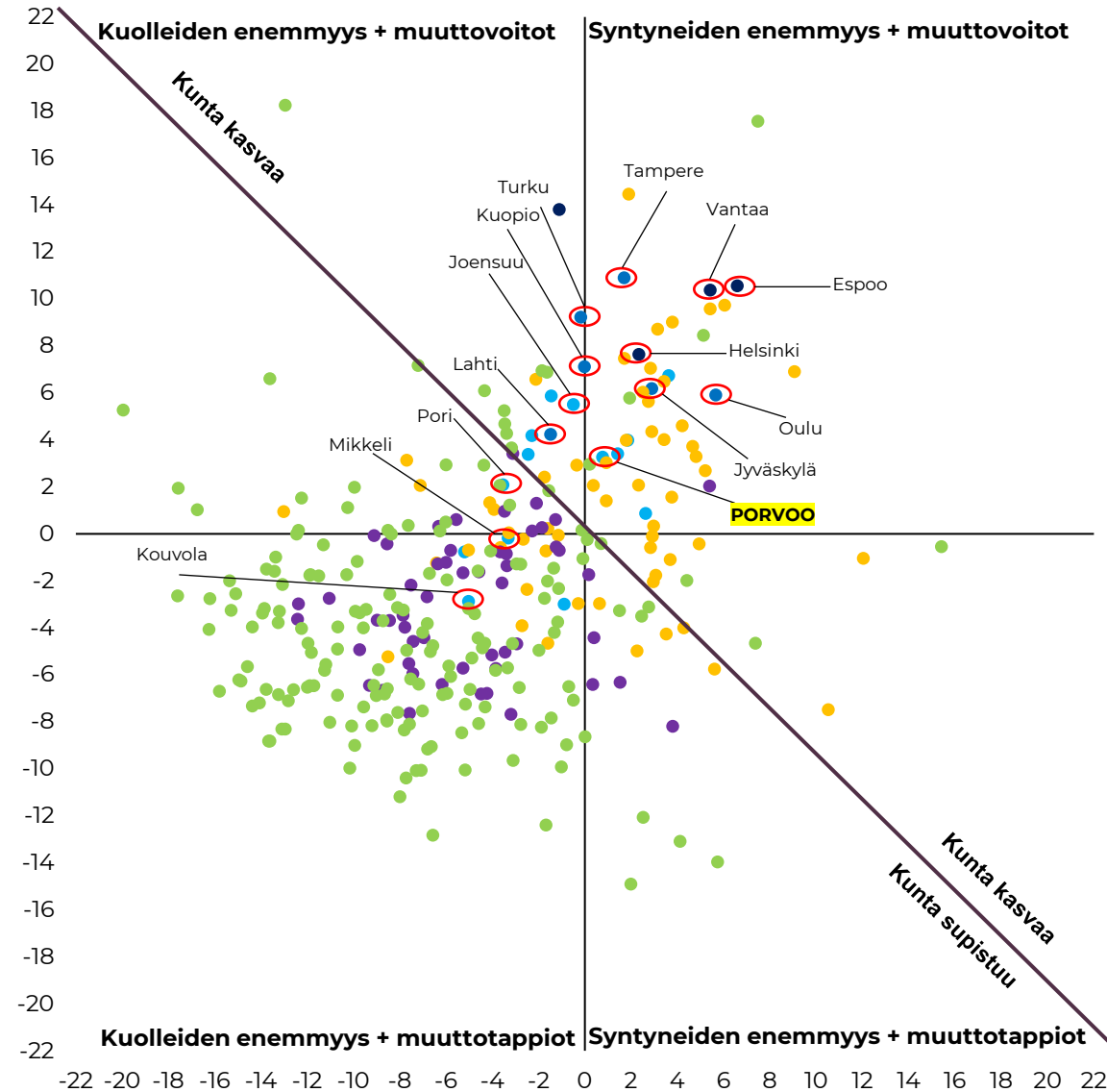

Mikä on Porvoon asema väestönkehityksen kokonaisuudessa?

- **Porvoo kuuluu top 50 vahvimmin kehittyvään kuntaan.** Vuositason vaihtelusta huolimatta Porvoo on kasvukaupunki ja pitkän ajanjakson trendi tulee olemana hyvin todennäköisesti kasvava.
- **Porvoo on 4. nopeimmin kasvava alle 60 000 asukkaan kunta, joka ei ole kehyskunta.**
- Kasvun rakenne on myös suhteellisen monipuolinen: kaupunki on vetovoimainen sekä maan sisällä että ulkomailla.
- Toisaalta **syntyvyyden kehitys on myös Porvoossa heikkoa, eikä eroa muun maan trendistä.**
- Syntyneiden määrä laski yli 500 henkilöstä alle 400 henkilöön vuosien 2010-2023 aikana. Syynä on muun maan tavoin yksilötason syntyvyyden kehitys.
- **Syntyvyyden lasku johtaa vääjäämättä koululaisten määrän nopeaan laskuun.** Tähän muutokseen on hankala enää vaikuttaa, vaan vaatii sopeutumista.
- Pidemmän ajan kehitys riippuu kaupungin veto- ja pitovoiman kehityksestä.

- Pääkaupunkiseutu
- Suuri kaupunki
- Keskuskaupunki
- Kehyskunta
- Seutukaupunki
- Maaseutu

Kuntien vuosien 2010-2022 väestönkehityksen rakenne

Vääjäämättömät muutokset ja liikkumanvara tulevassa kehityksessä

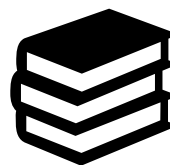
Porvoo kohtaa muun maan tavoin:

- Koululaisten määrän nopean laskun**
 - lääkkään väestön nopean kasvun.**
- Kumpaakaan näistä muutoksista ei voida enää estää, näihin tuleekin sopeutua ja varautua.
- Suurimmasta osasta maata poiketen, Porvoolla on hyvät edellytykset sekä vastata että sopeutua näihin muutoksiin**
 - Avainasemassa on Porvoon vahva asema muuttoliikkeessä – kaupungin muuttovoiton rakenne on hyvin kilpailukykyistä.**
Muuttovoitot etenkin lapsiperheistä ja 25-44-vuotiaista säilyttävät pitkän aikavälin kehitystä ja voivat pitkällä aikavälillä vahvistaa myös lasten määrän kehitystä. Seuraavien vuosikymmenien aikana kaupungin täytyy kuitenkin varautua lasten määrän supistumiseen.
 - Avainkysymys tulevan kehityksen kannalta on Porvoon veto- ja pitovoiman säilytys ja vahvistaminen** – jos kaupungin asema heikkenee, putoaa Porvoo Uudenmaan ”kasvun kehän” ulkopuolelle. Toisaalta säilyvä tai kasvava vetovoima ylläpitää Porvoon asemaa vahvasti kehittyvänä kaupunkina ja elvyttää kaupunkia pitkällä aikavälillä.
 - NYT TEHTÄVILLÄ PÄÄTÖKSILLÄ RAKENNETAAN PITKÄN AIKAVÄLIN PORVOON KEHITYSTÄ!**

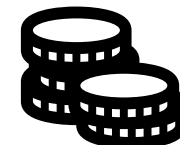
25-44v. ja lapsista
+2 200 henkilöä

Työllisistä
+500 henkilöä

Korkeakoulutetuista
+1 200 henkilöä

Yli 42 000€ tienaavista
+900 henkilöä

Mistä ryhmistä Porvoo
saa muuttovoittoja?
2015-2022

Kiitos!

mdi.fi

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.